

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Redegørelse af 31. maj 2006 om erhvervslivet og reguleringen 2004/05

Økonomi- og erhvervsministeren

1 Indledning

Regeringen har siden 2001 arbejdet målrettet med at reducere de administrative byrder for virksomhederne. Målet er, at byrderne skal være reduceret med op til 25 pct. i 2010 i forhold til niveauet ved regeringens tiltræden i november 2001.

Administrative lettelser bidrager til at skabe gode rammebetingelser for danske virksomheder til gavn for væksten og konkurrenceevnen. Gode rammevilkår for erhvervslivet er med til at sikre, at Danmark klarer sig godt i globaliseringen. I den forbindelse er det væsentligt at sikre, at reguleringen foregår på den mest ressourceeffektive måde, der samtidigt fastholder formålet med reguleringen (f.eks. miljøbeskyttelse, sikkerhed på arbejdspladser mv.). Når virksomhederne skal bruge mindre tid på at efterleve administrative krav fra myndighederne, har de mere tid til at drive forretning, hvilket er med til at øge væksten i det danske samfund. Beregninger viser, at for hver gang de administrative omkostninger for virksomhederne lettes med 1 mia. kr., sker der en værditilvækst i samfundet på mindst 1,4 mia. kr.¹

Målsætningen om at skabe administrative lettelser er i tråd med EU's Lissabon-strategi. Et af delelementerne i Lissabon-strategien er at forbedre EU's regulering til gavn for væksten og beskæftigelsen i EU ved bl.a. at styrke regelforenklingsarbejdet i EU og begrænse nye administrative byrder i ny regulering.

Regeringens arbejde med at lette de administrative byrder bygger bl.a. på en systematisk kortlægning og måling af al erhvervsregulering i Danmark – den såkaldte AMVAB-måling (Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder)². AMVAB er i dag en internationalt anerkendt metode til at måle virksomhedernes administrative omkostninger.

Den seneste AMVAB-måling over udviklingen i de lovrelaterede administrative byrder viser, at indsatsen nu bærer frugt. Siden 2001 er de administrative byrder, der følger af lovgivningen, således reduceret fra 32,8 mia. kr. til 31,1 mia. kr., svarende til et fald på ca. 5,1 pct. For at realisere reduktionsmålsætningen i 2010 er det også i de kommende år nødvendigt at fortsætte indsatsen gennem:

- effektiv forebyggelse af nye byrder i ny lovgivning
- systematisk regelforenklingsarbejde af den eksisterende lovgivning
- målrettet dialog med erhvervslivet om forenklinger
- øget digitalisering
- bedre regulering i EU

Denne redegørelse er en opfølgning på Folketingets motiverede dagsorden D 92 af 29. april 1997, som pålægger regeringen hvert år at fremlægge en rapport, der belyser, hvilke love og regler med administrative konsekvenser, der er indført eller afskaffet i samtlige ministerier. Redegørelsen indfrier desuden forpligtelsen i henhold til V 45 af 18. januar 2001 til at orientere Folketinget om udviklingen i de samlede administrative byrder.

¹ Økonomi- og Erhvervsministeriet 2005, *Vækstredgørelse 05*.

² AMVAB-metoden er beskrevet i faktaboks 3.1 nedenfor.

2 Et godt erhvervsklima i Danmark

De fleste udenlandske undersøgelser placerer Danmark blandt de mest konkurrencedygtige lande i verden – også i forhold til de lande, som vi normalt sammenligner os med. Ifølge World Economic Forum (WEF)³ opnår Danmarks konkurrenceevne i 2005 en femteplads på globalt plan – efter Finland, USA, Sverige og Taiwan.

WEF har derudover vurderet *erhvervslivets vilkår/virksomhedsmiljø*⁴, jf. tabel 2.1 nedenfor. Vurderingen bygger bl.a. på, hvor gode opstartsbetænelser der er for iværksættere og på reguleringens kvalitet i forhold til erhvervslivet.

Tabel 2.1. Virksomhedsmiljø i EU

Nr.	Lande	Vurdering af virksomhedsmiljø
1	Storbritannien	5,62
2	Danmark	5,6
3	Finland	5,48
4	Irland	5,3
5	Sverige	5,29
6	Luxembourg	5,17
7	Nederlandene	4,71
8	Belgien	4,69
9	Frankrig	4,68
10	Tyskland	4,64
11	Spanien	4,32
12	Østrig	4,28
13	Portugal	3,89
14	Grækenland	3,78
15	Italien	3,64
	USA	5,71

Kilde: WEF 2004, "*The Lissabon Review 2004 – An assessment of policies and reforms in Europe*".

I tabellen ses det, at erhvervslivets vilkår i Danmark generelt er gode. Danmark placerer sig som nr. 2 blandt EU-landene med 5,60 point lige efter Storbritannien med 5,62 point. Til sammenligning får USA 5,71 point, mens Nederlandene kommer ind på en 7. plads med 4,71 point. Danmark er altså på forkant, når det gælder om at skabe gode vilkår for erhvervslivet. Det gælder også, når det drejer sig om at begrænse niveauet for de administrative byrder, hvor Danmark er blandt de lande i EU, hvor de administrative byrder for virksomhederne er lavest. Ifølge en opgørelse af administrativ regulering⁵ i en række OECD-lande, lå Danmark i 2003 nr. 4 ud af 24 lande, jf. figur 2.1.

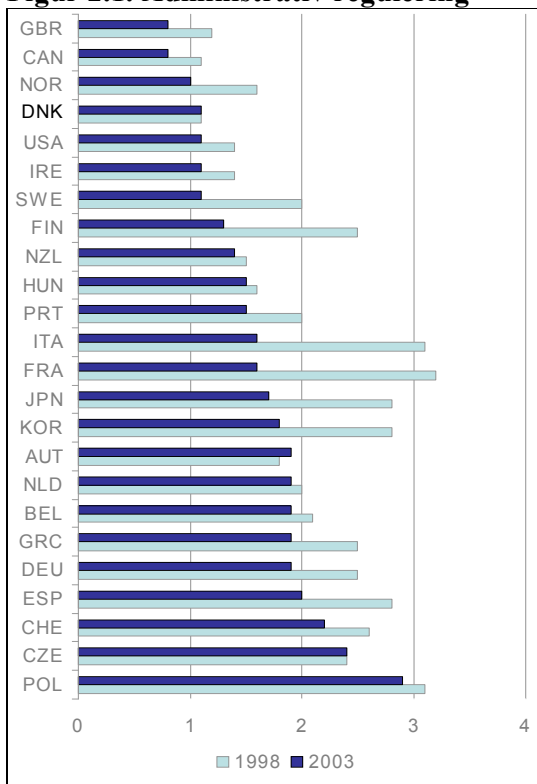
³ WEF 2005, *Global Competitiveness Report 2004-2005*.

WEF's undersøgelser bygger på en survey over forretningsledere i over 100 lande kombineret med offentligt tilgængelig data. Derved findes en indikator for konkurrenceevne og for erhvervslivets vilkår/virksomhedsmiljø.

⁴ Se fodnote 3.

⁵ Indikatoren for administrativ regulering omfatter procedurer for indberetninger, information og ansøgninger til det offentlige samt administrative byrder i forbindelse med virksomhedsopstart.

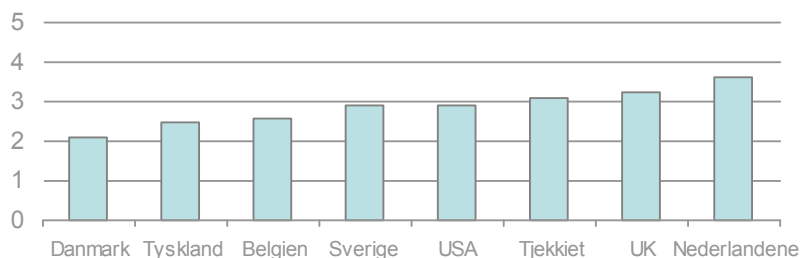
Figur 2.1. Administrativ regulering

Anm.: 0 angiver en lav og 6 en høj reguleringsgrad
Kilde: OECD Economics Department Working Paper
No. 419, "Product Market Regulation in OECD
Countries: 1998 to 2003".

Niveauet for de administrative omkostninger for virksomhederne, der følger af lovgivningen, er i Danmark lavt i forhold til andre lande. I Danmark udgør de administrative omkostninger for virksomhederne ca. 31,1 mia. kr. i 2005, svarende til ca. 2,1 pct. af BNP. Til sammenligning udgør de administrative omkostninger i Nederlandene ca. 3,6 pct. af BNP, mens de i Sverige udgør ca. 2,9 pct. af BNP, jf. figur 2.2.

Figur 2.2: Administrative omkostninger som pct. af BNP⁶.

⁶ Kilde: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, 2005 (Danmark), Office of Secretary of State of Administrative Simplification i Belgien (USA, Tyskland og Belgien), Department of Regulatory Reform and Central State Administration Reform (Tjekkiet), Better Regulation Task Force, www.brtf.gov.uk (Storbritannien), Närings- och Teknikutvecklingsverket (Sverige) og Ministry of finance, the Netherlands (Nederlandene). Tallene bygger i et vist omfang på forskellige opgørelsesmetoder, hvorfor sammenligninger skal foretages med varsomhed. For Danmark, Tjekkiet og Nederlandene er procentsatserne baseret på AMVAB-målinger. De andre lande bygger på andre typer af opgørelser (spørgeskemaundersøgelser mv.).

3 Udviklingen i de administrative omkostninger for virksomhederne

Arbejdet med at forbedre rammebetingelserne for virksomhederne i Danmark bygger bl.a. på en systematisk måling af den erhvervsrettede lovgivning på alle ministeriers områder. Målingen, som bl.a. skal bruges til at identificere regelforenklingsinitiativer, er gennemført på baggrund af den såkaldte AMVAB-metode (Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder)⁷. AMVAB-metoden anvendes på nuværende tidspunkt af EU-Kommissionen, 17 EU-lande, OECD samt Tyrkiet, USA, Canada og New Zealand, og metoden er således i dag en internationalt anerkendt metode til måling af virksomhedernes administrative omkostninger som følge af lovgivningen.

Faktaboks 3.1

AMVAB (Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder)

Den grundlæggende idé bag AMVAB-metoden er, at typiske virksomheder, som vurderes at være normalt effektive, er med til at værdifastsætte de administrative omkostninger, der er forbundet med at skulle efterleve konkrete lovkrav/regler. Det sker gennem personlige interviews med relevante medarbejdere i de berørte virksomheder. Eksempelvis er nogle interviews foretaget på en fiskerbåd, i baglokalet til et slagteri eller lignende. Kort sagt der hvor medarbejderne udfører de administrative aktiviteter i dagligdagen. AMVAB-målingerne baserer sig således på en meget betydelig virksomhedsinddragelse, og indtil nu er der samlet set for alle AMVAB-målingerne foretaget mere end 1.100 virksomhedsinterviews, der i alt har varet omkring 3.000 timer.

Når det er blevet opgjort, hvor lang tid det administrativt tager at gennemføre en given lovpligtig opgave for en normal effektiv virksomhed, omregnes tiden til kroner og ører efter den gennemsnitlige timeløn for den personalegruppe, der udfører den administrative aktivitet. Derefter undersøges det, hvor mange gange om året opgaven skal gennemføres og hvor mange virksomheder, der årligt bliver berørt. På den baggrund er det muligt at beregne reglens samlede administrative omkostninger i kroner og ører på samfundsniveau. Der kan læses mere om AMVAB på www.amvab.dk.

I forbindelse med virksomhedsinterviewene indsamles desuden virksomhedernes forslag til forenklinger af lovgivningen. Det kan fx være u hensigtsmæssige indberetningstidspunkter eller lang sagsbehandlingstid hos myndighederne, som kan udgøre en irritationsbyrde for virksomhederne. Irritationsbyrderne indgår ikke direkte i AMVAB-tallene, men er også et vigtigt aspekt i myndighedernes arbejde med at regelforenkle og skabe bedre vilkår for erhvervslivet.

Når der sker forenklinger af lovgivningen, vil nogle virksomheder i visse tilfælde fortsat – især på kort sigt - vælge at opretholde den pågældende foranstaltning, typisk som følge af krav eller forventninger fra virksomhedens interessenter. Det gælder fx den netop vedtagne reduktion af revisionspligten, som giver ca. 75.000 små selskaber mulighed for at fravælge revision. Det er væsentligt at understrege, at selv i disse undtagelsestilfælde vil der være tale om en reduktion i omkostningerne, der følger af lovgivningsmæssige krav, selvom nogle virksomheder fortsat har fx revision. De virksomheder, som frivilligt fortsætter med at have fx revision, gør det, fordi den konkrete virksomhed vurderer, at den pågældende foranstaltning har en reel merværdi for virksomheden – og dermed ikke er en byrde.

⁷ Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Kirkeministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har ingen erhvervsrettet lovgivning, der indebærer administrative omkostninger for erhvervslivet, og indgår derfor ikke i AMVAB-målingerne.

AMVAB viser, hvor byrderne trykker

De samlede administrative omkostninger for virksomhederne i Danmark udgør på nuværende tidspunkt ca. 31 mia. kr. årligt, jf. tabel 3.1, som desuden viser, hvordan de samlede administrative omkostninger for virksomhederne fordeler sig mellem de forskellige ministeriers lovgivningsområder.

Tabel 3.1: De samlede administrative omkostninger for virksomhederne fordelt på ministerium*

Ministerium	Administrative omkostninger 2005	Andel af samlede omkostninger
	Mio. kr.	Pct.
Skatteministeriet	8.346	26,8
Økonomi- og Erhvervsministeriet	7.750	24,9
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender	7.175	23,1
Beskæftigelsesministeriet	4.097	13,2
Miljøministeriet	1.044	3,4
Fødevarerministeriet	1.007	3,2
Justitsministeriet	715	2,3
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	433	1,4
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	319	1,0
Transport- og Energiministeriet	112	0,4
Socialministeriet	45	0,1
Finansministeriet	27	0,1
Forsvarsministeriet	18	0,1
Undervisningsministeriet	8	0,0
Kulturministeriet	5	0,0
I alt	31.100	100,0

Note: De administrative omkostninger er opgjort i 2005-priser.

* Statsministeriet, Udenrigsministeriet, Kirkeministeriet og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har ingen erhvervsrettet lovgivning, der medfører administrative omkostninger for erhvervslivet, og indgår derfor ikke i AMVAB-målingerne.

Det fremgår af AMVAB-målingerne, at størstedelen (ca. 75 pct.) af de lovrelaterede administrative omkostninger for virksomhederne kan henføres til regulering inden for Skatteministeriets, Økonomi- og Erhvervsministeriets samt Familie- og Forbrugerministeriets områder. Endvidere fremgår det, at knap 97 pct. af de samlede administrative omkostninger for virksomhederne kan henføres til syv ministerier, mens de resterende 3 pct. fordeler sig på de øvrige otte ministerier, jf. tabel 3.1.

AMVAB-målingen giver således et godt grundlag for at fokusere og effektivisere arbejdet med at lette de administrative omkostninger frem mod 2010. En stor del af de administrative omkostninger – fx på Skatteministeriets, Økonomi- og Erhvervsministeriets og Beskæftigelsesministeriets områder – skyldes, at disse ministeriers lovgivning berører mange virksomheder, fx udarbejdelse af årsregnskab, moms og arbejdspladsvurdering. Omvendt er lovgivningen på andre områder mere specifikt rettet mod særlige brancher, fx telebranchen eller medicinalindustrien, hvilket typisk medfører færre administrative omkostninger på samfundsniveau, men store administrative omkostninger for den enkelte virksomhed. Begge perspektiver indgår i regeringens forenklingsarbejde.

I AMVAB-målingen af alt erhvervsregulering i Danmark indgår der omkring 1.400 love og bekendtgørelser. Hovedparten af de administrative omkostninger for erhvervslivet kan imidlertid henføres til relativt få love og bekendtgørelser. AMVAB-målingen viser således, at ca. 54 pct. af de administrative omkostninger, som det offentlige pålægger dansk

erhvervsliv, kan henføres til de ti mest byrdefulde love og bekendtgørelser, jf. tabel 3.2 nedenfor.

Tabel 3.2: De 10 mest omkostningsfulde love og bekendtgørelser (2005)

Lov / bekendtgørelse	Ministerium	Administrative omkostninger	Andel af samlede administrative omkostninger
		Mio. kr.	Pct.
1. Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab mv. (årsregnskabsloven)	ØEM	5.110	16,4
2. Bekendtgørelsen om skattemæssige krav til regnskab (mindstekravsbekendtgørelsen)	SKM	3.194	10,3
3. Lov om mærkning og skiltning med pris	MFF	2.040	6,6
4. Bekendtgørelse af skattekontrolloven	SKM	1.766	5,7
5. Bekendtgørelse af merværdiafgiftsloven (momsloven)	SKM	1.056	3,4
6. Bekendtgørelse om arbejdets udførelse	BM	957	3,1
7. Bekendtgørelse om egenkontrol i fødevarer virksomheder	MFF	768	2,5
8. Bekendtgørelse om mærkning mv. af fødevarer	MFF	695	2,2
9. Bekendtgørelse om toldbehandling	SKM	645	2,1
10. Bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer	MFF	603	1,9
Top 10 i alt		16.834	54,1
Samlede administrative omkostninger		31.100	100,0

Note: De administrative omkostninger er opgjort i 2005-priser.

Udviklingen i de administrative omkostninger for virksomhederne

Siden 2001 er de administrative omkostninger, som lovgivningen pålægger virksomhederne, faldet med ca. 5,1 pct., jf. tabel 3.3 nedenfor.

Tabel 3.3: Udviklingen i de administrative omkostninger for virksomhederne siden 2001 fordelt på ministerium

Ministerium	Administrative omkostninger 2001	Administrative omkostninger 2005	Ændring
	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.
Økonomi- og Erhvervsministeriet	8.726	7.750	-11,2
Skatteministeriet	9.266	8.346	-9,9
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	453	433	-4,5
Miljøministeriet	1.076	1.044	-3,0
Fødevarerministeriet	1.017	1.007	-1,0
Socialministeriet	45	45	0,0
Undervisningsministeriet	8	8	0,0
Beskæftigelsesministeriet	4.095	4.097	0,0
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	318	319	0,3
Kulturministeriet	5	5	1,5
Forsvarsministeriet	17	18	2,7
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender	6.974	7.175	2,9
Transport- og Energiministeriet	107	112	4,5
Justitsministeriet	657	715	8,7
Finansministeriet	4	27	564,0
I alt	32.769	31.100	-5,1

Note: De administrative omkostninger er opgjort i 2005-priser.

Udviklingen dækker over en vis variation ministerierne imellem. De administrative omkostninger for virksomhederne er faldet på Økonomi- og Erhvervsministeriets, Skatteministeriets, Miljøministeriets, Indenrigs- og Sundhedsministeriets og Fødevarerministeriets områder, jf. tabel 3.3 ovenfor. Den største reduktion er sket på

Økonomi- og Erhvervsministeriets og Skatteministeriets områder, hvor byrderne er nedbragt med hhv. 11,2⁸ pct. og 9,9⁹ pct. siden 2001. Dette skal bl.a. ses på baggrund af, at AMVAB-målingen af lovgivningen på de to ministeriers områder blev gennemført tidligere end de øvrige ministerier, hvorfor disse ministerier har haft et bedre grundlag for at igangsætte et systematisk regelforenklingsarbejde på et tidligere tidspunkt end de øvrige ministerier.

De fem væsentligste regelforenklinger, der er gennemført siden 2001, har samlet medført lettelser for ca. 2 mia. kr. Forenklingerne fremgår af tabel 3.4 nedenfor.

Tabel 3.4: Oversigt over de 5 væsentligste administrative lettelser siden 2001

Lov / bekendtgørelse	Ministerium	Folketingsår	Regelforenklingen
1. Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab mv. (årsregnskabsloven)	ØEM	2005/2006	Reduktion af revisionspligten for små virksomheder mv.
2. Bekendtgørelsen om skattemæssige krav til regnskab (mindstekravsbekendtgørelsen)	SKM	2003/2004	Afskaffelse af pligten for alle selvstændige erhvervsdrivende til årligt at selvangive kapitalforklaring.
3. Lov om vægtafgift af motorkøretøjer mv.	SKM	2001/2002	Afskaffelse af kravet om dokumentation ved kørsel i firmabiler på gule nummerplader (kørebøger).
4. Lov om ændring af aktieselskabsloven, anpartsselskabsloven m.fl.	ØEM	2005/2006	Konsekvensændringer som følge af reduktionen af revisionspligten for små virksomheder samt forenklinger af selskabslovgivningen, herunder bl.a. afskaffelse af kravet om et fusions- og spaltningsregnskab samt det indledende likvidationsregnskab.
5. Bekendtgørelse af lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab mv. (årsregnskabsloven)	ØEM	2003/2004	Forhøjelse af størrelsesgrænserne for små, mellemstore og store virksomheder, så en række virksomheder rykker en regnskabsklasse ned og bliver omfattet af færre og enklere krav til regnskabsafleggelse.

Note: I tabellen er kun medtaget validerede forenklinger.

Nye love og bekendtgørelser fra Folketingsåret 2004/05

Udviklingen i de administrative omkostninger dækker bl.a. over de nye love og bekendtgørelser, der er kommet til i Folketingsåret 2004/05. I 2004/05 har der været 76 love og bekendtgørelser med administrative konsekvenser, heraf 18 love eller bekendtgørelser med administrative lettelser, og 58 love og bekendtgørelser med administrative omkostninger.

De vedtagne love og bekendtgørelser med administrative lettelser fra Folketingsåret 2004/05 medfører samlede lettelser for ca. 141,5 mio. kr. årligt. Blandt de love og bekendtgørelser, der medfører administrative lettelser kan fx nævnes Indenrigs- og Sundhedsministeriets forenkling af reglerne om indberetning af lægemiddelpriser, der medfører årlige lettelser på ca. 46 mio. kr. samt Miljøministeriets forenkling af reglerne om godkendelse af listevirksomheder, der medfører årlige lettelser på ca. 33 mio. kr. Hertil kommer Skatteministeriets lov om udarbejdelse af skattemæssigt årsregnskab i fremmedvaluta, som forventes at bidrage med

⁸ I dette tal er effekten af reduktionen af revisionspligten for små virksomheder samt forenklingen af selskabslovene indregnet. Den samlede effekt af lovpakken udgør 1.052,8 mio. kr., heraf tegner reduktionen af revisionspligten for de små virksomheder sig for 677 mio. kr. Loven trådte i kraft den 1. april 2006.

⁹ Skatteministeriet har allerede flere lettelser på vej, bl.a. vedr. mindstekravsbekendtgørelsen samt udarbejdelse af skattemæssigt årsregnskab i fremmed valuta. Effekten heraf forventes at kunne opgøres i forbindelse med opdateringen af AMVAB-målingen i efteråret 2006.

væsentlige administrative lettelser, men som det på nuværende tidspunkt endnu ikke er muligt at opgøre de faktiske konsekvenser af¹⁰.

Omvendt medfører nye pligter i lovgivningen i Folketingsåret 2004/05 øgede administrative omkostninger for virksomhederne for 270,7 mio. kr. årligt. En del af disse omkostninger kan bl.a. tilskrives nye regler fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender om mærkning af fødevarer mv., som medfører øgede administrative omkostninger for 127 mio. kr. årligt. Hertil kommer Skatteministeriets lov om oplysnings- og dokumentationspligt vedrørende "transfer pricing", som ligeledes forventes at bidrage med væsentlige administrative omkostninger, men som det på nuværende tidspunkt endnu ikke er muligt at opgøre de faktiske konsekvenser af¹¹.

Den samlede administrative konsekvens af love og bekendtgørelser fra Folketingsåret 2004/05 er derfor en nettostigning i de administrative omkostninger for virksomhederne på ca. 129 mio. kr.

Regeringen har i Folketingsåret 2005/06 iværksat to vigtige initiativer til effektivt at forebygge nye administrative omkostninger for virksomhederne i lovgivningen. For det første gennemføres der nu en særlig screening af lovprogrammet før det fremsættes ved Folketingets åbning med henblik på så tidligt som muligt at modvirke administrative omkostninger for virksomhederne. For det andet skal alle nye love og bekendtgørelser med væsentlige administrative omkostninger for virksomhederne i dag forelægges regeringens Økonomiudvalg til drøftelse før loven fremsættes. Det er forventningen, at den vedtagne lovgivning i Folketingsåret 2005/06 samlet set vil bidrage med en yderligere lettelse af de administrative omkostninger for virksomhederne.

Byrdernes oprindelse

I forbindelse med AMVAB-kortlægningen er det også undersøgt, hvor de enkelte krav i lovgivningen stammer fra. Der sondres mellem A-, B- eller C-regulering. A-regulering henviser til den del af den danske regulering, som udelukkende er bundet op på internationale forpligtelser, bl.a. EU-regulering. B-regulering henviser til den del af den danske regulering, der er en følge af internationale forpligtelser (herunder også EU-regulering), men hvor de konkrete administrative krav er formuleret fra dansk side. C-regulering henviser endelig til den del af den danske regulering, som udelukkende opfylder nationale formål, og ikke skyldes internationale forpligtelser.

ABC-kortlægningen skal bl.a. bruges i forbindelse med regelforenklingsarbejdet til at afklare, hvilke regler der nationalt er mulighed for at ændre, og hvilke regler der kun kan ændres gennem et internationalt samarbejde. AMVAB-målingen viser, at 28 pct. af de samlede administrative byrder kan henføres til internationale forpligtelser (A-regulering), 15 pct. kan henføres til international regulering, herunder EU, men selve implementeringen er nationalt bestemt (B-regulering), og endeligt at 57 pct. af de administrative byrder udspringer fra national regulering (C-regulering), jf. tabel 3.5.

¹⁰ Dette forventes i stedet at kunne ske i forbindelse med opdateringen af AMVAB-målingen i efteråret 2006.

¹¹ Dette forventes i stedet at kunne ske i forbindelse med opdateringen af AMVAB-målingen i efteråret 2006.

Tabel 3.5: De samlede administrative omkostninger fordelt på ABC-regulering (2005)

Ministerium	Administrative omkostninger 2005	International (A-regulering)	Blandet (B-regulering)	National (C-regulering)
	Mio. kr.	Pct.	Pct.	Pct.
Skatteministeriet	8.346	10	6	84
Økonomi- og Erhvervsministeriet	7.750	44	16	40
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender	7.175	39	14	47
Beskæftigelsesministeriet	4.097	19	21	60
Miljøministeriet	1.044	29	21	50
Fødevarerministeriet	1.007	16	62	22
Justitsministeriet	715	23	5	72
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	433	65	0	35
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	319	8	42	50
Transport- og Energiministeriet	112	42	24	34
Socialministeriet	45	0	0	100
Forsvarsministeriet	18	1	0	99
Undervisningsministeriet	8	0	0	100
Kulturministeriet	5	0	0	100
Finansministeriet	27	4	0	96
I alt	31.100	28	15	57

Note: De administrative omkostninger er opgjort i 2005-priser.

Tabellen viser, at der er stor forskel på, hvor de lovpligtige administrative omkostninger fra forskellige ministerier kommer fra. Mens de administrative omkostninger på visse ministeriområder – fx Skatteministeriet - næsten udelukkende følger af nationale krav (C-regulering), stammer op mod 65 pct. af virksomhedernes administrative omkostninger på andre områder – fx Indenrigs- og Sundhedsministeriet – næsten udelukkende fra internationale regler (A-regulering).

Generelt understreger tallene, at det er nødvendigt også at have blikket rettet mod forenkling af EU-regulering, når der skal skabes administrative lettelser i Danmark. Tal fra bl.a. Nederlandene og Storbritannien tyder på tilsvarende fordeling af byrderne mellem national og international regulering (CPB Memorandum (2004), BRTF Report (2005)), og en række europæiske lande – herunder Danmark - arbejder derfor intenst på at håndtere virksomhedernes byrder som følge af international regulering.

4 Administrative lettelser står også højt på dagsordenen i EU

Der er inden for de senere år kommet stort fokus på arbejdet med at sikre bedre regulering i EU. Det skyldes dels det ambitiøse mål i Lissabon-strategien, dels at et stadigt stigende antal EU-medlemslande fastsætter nationale reduktionsmål for de administrative byrder i de pågældende lande.

Ligesom i den nationale beslutningsproces er det væsentligt, at konsekvenserne for virksomhederne rundt om i EU analyseres, når der laves nye regler i EU. Det gør det muligt at undgå utilsigtede byrder i den endelige lovgivning, når den træder i kraft nationalt. Samtidigt er det naturligvis også vigtigt at have fokus på de eksisterende regler, som giver virksomhederne problemer i dagligdagen. Dette skal ske ud fra et balanceret hensyn til beskyttelsesniveauet for miljø, sundhed og forbrugere. Ved at gå aktivt ind i forbedringerne af de regler, som bl.a. kan henføres til EU-samarbejdet, kan rammevilkårene og konkurrenceevnen for de danske virksomheder forbedres.

Den danske regerings indsats for at sikre bedre regulering i EU koncentrerer sig primært omkring anvendelsen af en fælles EU-metode til måling af administrative byrder i EU, fastsættelsen af kvantitative mål for reduktion af byrderne på EU-plan samt en styrkelse af det eksisterende regelforenklingsarbejde i EU.

Konsekvenserne af ny EU-regulering måles fremover med udgangspunkt i AMVAB

Kommissionen præsenterede i 2005 et udkast til en fælles metode til måling af administrative byrder i EU. Metoden blev senere hilst velkommen af stats- og regeringscheferne på det Europæiske Råd i december 2005. Formålet med en fælles EU-metode er at skabe sammenlignelighed og konsistens i vurderingerne af EU-reglernes administrative konsekvenser, således at der kan gennemføres reelle regelforenklinger, som virksomhederne kan mærke. Den nye EU-metode tager udgangspunkt i erfaringerne med at måle og reducere de administrative byrder i Nederlandene og Danmark ved brug af AMVAB.

Som udgangspunkt skal metoden anvendes til at måle og forebygge administrative konsekvenser af forslag til nye EU-regler. Metoden er således indskrevet som en del af Kommissionens retningslinier for udarbejdelse af konsekvensvurderinger. På lidt længere sigt skal målemetoden desuden anvendes til at identificere forslag til forenklinger af eksisterende regulering. I løbet af 2006 vil Kommissionen i den forbindelse gennemføre et pilotprojekt, der skal måle virksomhedernes administrative byrder på byggevareområdet. Senere skal der gennemføres tilsvarende målinger af eksisterende EU-regulering på andre områder med henblik på at reducere virksomhedernes administrative byrder.

Reduktionsmål på EU-niveau

På det Europæiske Råd i december 2005 opfordrede stats- og regeringscheferne desuden Kommissionen til at undersøge mulighederne for at fastsætte kvantitative mål for reduktion af de administrative byrder på udvalgte reguleringsområder i EU. De kvantitative mål skal bidrage til at forpligte og fokusere indsatsen for at skabe reelle administrative lettelser, som virksomhederne kan mærke.

Der er endnu ikke fremsat konkrete forslag til kvantitative reduktionsmål i EU, men Kommissæren for erhvervs- og virksomhedspolitik, Günter Verheugen, har i april 2006 tilkendegivet, at Kommissionen vil arbejde for at reducere de administrative byrder, der udspringer af EU-regulering, med 25 pct.

Opfordringerne til at fastsætte kvantitative reduktionsmål på EU-niveau skal bl.a. ses i lyset af, at et stigende antal medlemslande fastsætter nationale mål for reduktion af de administrative omkostninger for virksomhederne. Danmark, Nederlandene, Norge og Belgien har således allerede fastsat et mål om, at de administrative byrder skal reduceres med 25 pct., mens Tjekkiet vil reducere byrderne med mindst 20 pct. Storbritannien har også fastsat ambitiøse reduktionsmål på en række centrale reguleringsområder og forventes i efteråret 2006 at sætte et samlet mål om at reducere byrder med 25 pct. Det samme gælder i Østrig, mens der i Sverige løbende fastsættes ambitiøse kvantitative mål for reduktion af byrderne på udvalgte områder i takt med at AMVAB-målingerne afsluttes.

EU-regler forenkles

Kommissær Verheugen opfordrede desuden i juni 2005 medlemsstaterne til at indsende deres forslag til forenkling af eksisterende EU-regler. I oktober 2005 præsenterede Kommissionen en liste med 101 forenklingsinitiativer, der skal gennemføres i perioden frem til og med 2008. Af de 101 forenklingsinitiativer er medtaget 14 forslag, som Danmark har peget på. Der er således sket en styrkelse af det eksisterende rullende regelforenklingsprogram i EU, og regeringen vil fremover følge fremdriften i forenklingsprocessen og løbende bidrage med yderligere forslag til forenkling af EU-reguleringen.

5 Realiseringen af de 25 pct. skal nås ad mange veje.

Regeringen ønsker, at den offentlige sektor og EU skal give danske virksomheder et fornuftigt og effektivt spillerum. Dette skal bl.a. ske ved at lette de administrative byrder for virksomhederne. Målet om at reducere byrder med op til 25 pct. i 2010 er ambitiøst, og selvom udviklingen ser ud til at bevæge sig i den rigtige retning, er det også i de kommende år nødvendigt med en effektiv indsats. Nedenstående initiativer indgår som centrale elementer i regeringens indsats:

Effektiv forebyggelse af nye byrder i ny lovgivning

Det hjælper ikke meget at fjerne eksisterende regler med store administrative byrder, hvis der kommer nye regler til med store byrder. Regeringen har derfor fokus på at undgå unødvendige administrative byrder i nye regler.

For det første gennemføres der nu siden 2005 en særlig screening af det samlede lovprogram for administrative konsekvenser for virksomhederne, inden lovprogrammet fremsættes ved Folketingets åbning. Denne screening sker på et tidligere tidspunkt end før, og hensigten er dermed at styrke forebyggelsen af nye administrative byrder endnu tidligere i lovforberedelsen.

For det andet bliver alle lovforslag eller bekendtgørelser, der vurderes at medføre væsentlige løbende administrative omkostninger på samfundsniveau, målt ved hjælp af AMVAB-metoden og forelagt regeringens Økonomiudvalg til drøftelse. Økonomiudvalget vurderer, om omkostningerne ved de administrative forpligtelser i reglerne står mål med formålet med reguleringen, eller om der kan findes andre, mindre byrdefulde måder at regulere på. Denne procedure har allerede i 2005 resulteret i, at nye byrder for over 100 mio. kr. er blevet forhindret, uden at andre samfundsmæssige hensyn er blevet tilsidesat.

For det tredje har regeringen sat yderligere fokus på at begrænse eventuelle nye byrder i ny EU-regulering. Der skal således allerede tidligt i den danske EU-beslutningsproces foretages en vurdering af de administrative konsekvenser for erhvervslivet. Hvis forslagene ventes at kunne medføre væsentlige byrder, kan de forelægges regeringens Økonomiudvalg til drøftelse. Hensigten er, at man så tidligt i processen som muligt bliver opmærksom på de administrative konsekvenser af et nyt EU-forslag, ikke mindst så man fra dansk side er opmærksom på at arbejde for administrativt lettere løsninger i ny EU-lovgivning.

Systematisk regelforenkling af den eksisterende lovgivning

Alle ministerier skal på baggrund af AMVAB-målingerne arbejde systematisk og målrettet med at forenkle de mest byrdetunge områder. De syv ministerier, der står for hovedparten (ca. 97 pct.) af de administrative byrder, jf. tabel 3.1, skal i 2006 udarbejde handlingsplaner for, hvordan de vil arbejde for at realisere regeringens 25 pct.-målsætning. Et centralt element heri er en fokuseret indsats i forhold til regelforenkling af hvert enkelt ministeriums 10 mest byrdefulde love og bekendtgørelser. De øvrige otte ministerier, der kun står for en mindre del af de samlede administrative omkostninger for virksomhederne, skal fokusere på, hvordan de vil forenkle de mest byrdetunge love eller bekendtgørelser på deres områder.

Målrettet dialog med erhvervslivet om forenklinger

Som et led i arbejdet med at reducere de administrative byrder for virksomhederne er der nedsat byrdekomitéer/forenklingsgrupper på en række centrale områder. I byrdekomitéerne kommer virksomheder og erhvervsorganisationer med forslag, der på forskellig vis skal bidrage til at gøre livet lettere for virksomhederne. Det sker bl.a. gennem forslag til regelforenkling og digitalisering. På Økonomi- og Erhvervsministeriets område blev der allerede i 2004 nedsat byrdekomitéer på søfartsområdet, bygeområdet og det finansielle

område. Byrdekomitéerne har bidraget med en lang række forslag, der kan nedbringe de administrative byrder. Fx forventes de foreslåede ændringer på det finansielle område at medføre administrative lettelser på op imod 77 mio. kr. frem mod 2010.

Efterfølgende er der nedsat byrdekomitéer på en række af de erhvervstunge områder, så der i dag er 16 byrdekomitéer. Der er fx byrdekomitéer på skatteområdet, fødevareområdet, arbejdsskade- og arbejdsmiljøområdet. På regnskabsområdet er der i 2006 desuden nedsat en tværministeriel byrdekomité, som har fokus på, hvordan et bedre samspil mellem indberetningerne til SKAT, Danmarks Statistik og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan lette de administrative omkostninger for virksomhederne.

Øget digitalisering

Digitalisering er et vigtigt redskab i regeringens indsats mod administrative byrder. Når virksomhedernes indberetning og kontakt til det offentlige kan ske digitalt, sparer det tid og dermed penge for virksomhederne. Det fremgår af regeringens globaliseringsstrategi, at al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomheder, borgere og den offentlige sektor senest i 2012 skal kunne foregå digitalt. Desuden er det målet, at der indføres digital sagsbehandling på de 25 offentlige services, der bruges af flest mindre virksomheder, herunder alle registreringer, byggesager mv.¹² Potentialet for digitalisering af kommunikationen mellem det offentlige og virksomhederne er i de senere år blevet større i takt med, at langt de fleste små virksomheder også har fået erfaring med at anvende IT og digitale indberetningsløsninger¹³.

På erhvervsportalen Virk.dk er det ambitionen at samle alle indberetninger fra virksomhederne til det offentlige. Der udvikles løbende nye løsninger, hvor virksomhederne skal kunne foretage deres indberetninger og ansøgninger til det offentlige i en digital arbejdsgang. Et godt eksempel er den digitale sygedagpengeløsning. Indberetningen er ikke alene blevet digital – der er taget udgangspunkt i, at virksomhederne skal kunne gennemføre indberetningen i én arbejdsgang. Det betyder, at virksomhederne fremover kun skal bruge halvt så lang tid på sygedagpengeindberetning som med den gammeldags papirløsning. Et andet eksempel er indberetning om erhvervelse af en landbrugsejendom, hvor 15 blanketter erstattes af én digital løsning.

I de kommende år er det også planen at lancere en række digitale løsninger vedrørende fx digital tinglysning, hvor der frem mod 2008 skal udvikles en løsning, så de nuværende papirsagsgange kan afløses af digital kommunikation. Desuden er der digital motorregistrering, som i 2008, når løsningen er på plads, forventes at spare virksomhederne for ca. 50 mio. kr. årligt i administrative omkostninger.

¹² Regeringen 2006, *Fremgang, fornyelse og tryghed. Strategi for Danmark i den globale økonomi*.

¹³ Erhvervs- og Selskabsstyrelsen & Håndværksrådet 2005, *Fra papir til internet. Digital indberetning i små og mellemstore virksomheder*.